
Komunikacija školskog knjižničara - kako ju sami vidimo

Draženka Stančić & Robert Posavec

<http://www.fapl.info/2016/07/17/the-original-search-engine/>

**“GOOGLE CAN BRING YOU
BACK 100,000 ANSWERS.
A LIBRARIAN CAN BRING
YOU BACK THE RIGHT ONE.”**

-Neil Gaiman

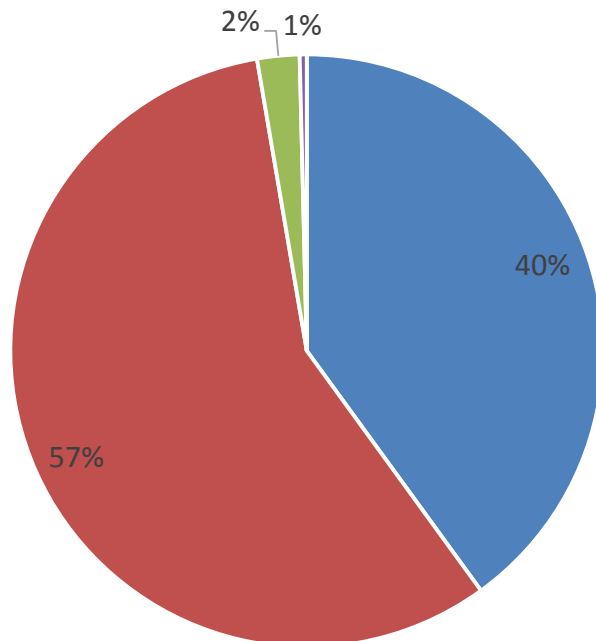
(author of Coraline and The Graveyard book)

<http://www.brandywineschools.org/Page/8739>

Kompetencije za rad kao školski knjižničar

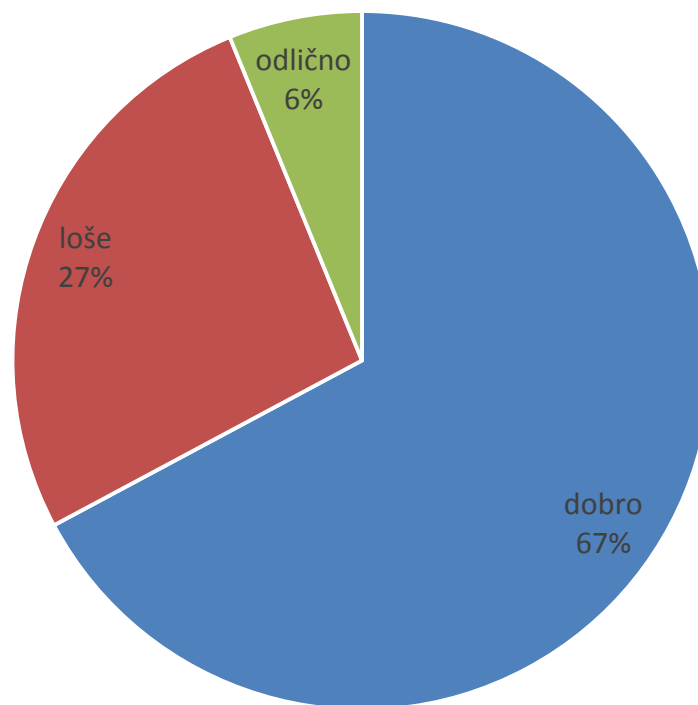
- stekao/la sam na redovnom studiju
- stekao/la sam na izvanrednom studiju
- stječem trenutno na izvanrednom studiju uz rad
- nemam

Zadovoljstvo stanjem struke školskih knjižničara u RH

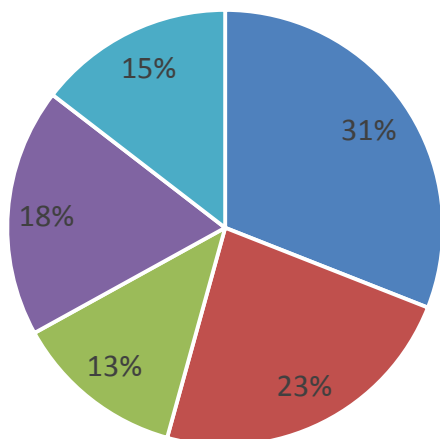

Stanje školskog knjižničarstva u RH u odnosu na druge zemlje

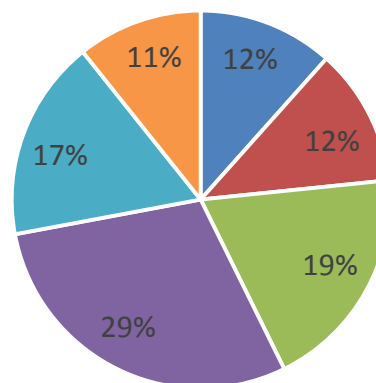

Razlozi slabije vidljivosti struke

- Nedovoljna briga oba Ministarstva
- Nedovoljna vidljivost potencijala struke
- Nezadovoljavajući rad na vidljivosti vlastite školske knjižnice
- Nezadovoljavajući rad udruga koje predstavljaju struku
- Nedovoljno zalaganje sindikata

Razlozi slabije vidljivosti naše školske knjižnice

- Nezainteresiranost lokalne zajednice i roditelja
- Nerazumijevanje ravnatelja
- Nedostatak znanja i vještina za zagovaranje interesa knjižnice
- Izostanak planskih sredstava osnivača i Ministarstava za školske knjižnice
- Nepostojanje fizičkih uvjeta za provedbu većeg obima aktivnosti u knjižnici
- Nerazumijevanje kolega u kolektivu

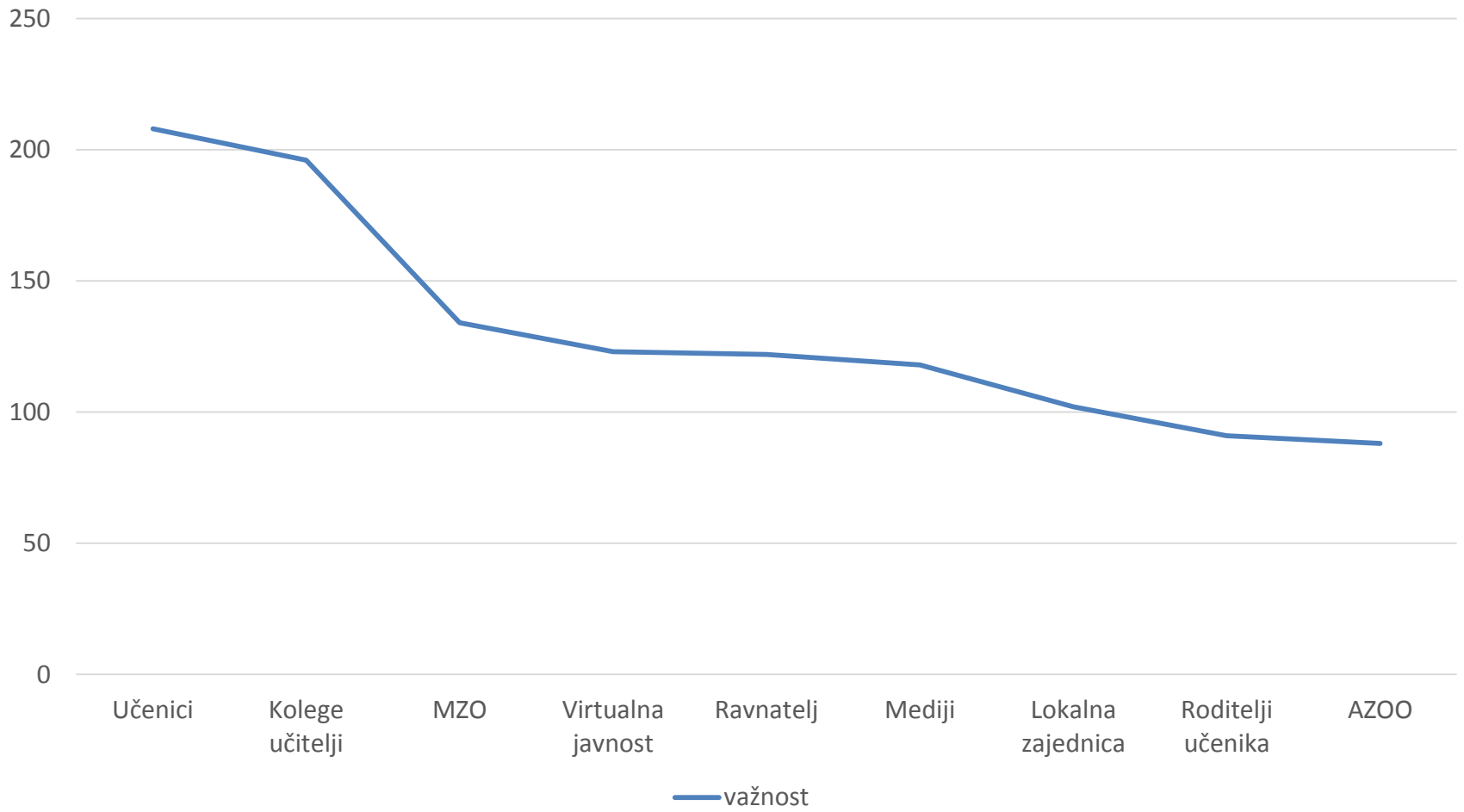
Osim spomenutih, navedite još koji problem vezan uz vidljivost struke

1. Različito poimanje struke od samih knjižničara.
2. Nepostojanje točno definiranih poslova knjižničara pa se pretvaraju u "svaštare" i „katicice za sve“.
3. Dvije udruge školskih knjižničara, po mom vlastitom mišljenju, trebale bi raditi zajedno za dobrobit struke.
4. Status školskih knjižnica unutar Ministarstva kulture - trebale bi ostati isključivo pod ingerencijom matičnog ministarstva i AZOO-a.
5. Čak i kolege nastavnici, koji moraju prema zakonu biti visokoobrazovani, ne poznaju složenost naše struke, mnogi od njih nisu niti upisani u nikakvu knjižnicu jer jednostavno nemaju potrebe. Jedino zahvaljujući osobnom radu pojedinca i njegovim angažmanom u školi moguće je pojedinačno prepoznati važnost struke (ali i to se vezuje uz osobu), ali sustavno ne. Tome smo doduše i sami krivi, jer, ruku na srce, puno naših kolega svojim (ne)radom opravdava takav stav ostalih nastavnika i škole.
6. Nedovoljna potreba nastavnika za knjižničnim uslugama.
7. Struka nema vidljive, karizmatične, angažirane i renomirane stručnjake koji bi se svojim autoritetom zalagali na pravim mjestima, a čak i kada se ukaže prigoda, preskromni smo i ne cijenimo ni sami sebe dovoljno.
8. Izostanak financijske podrške....

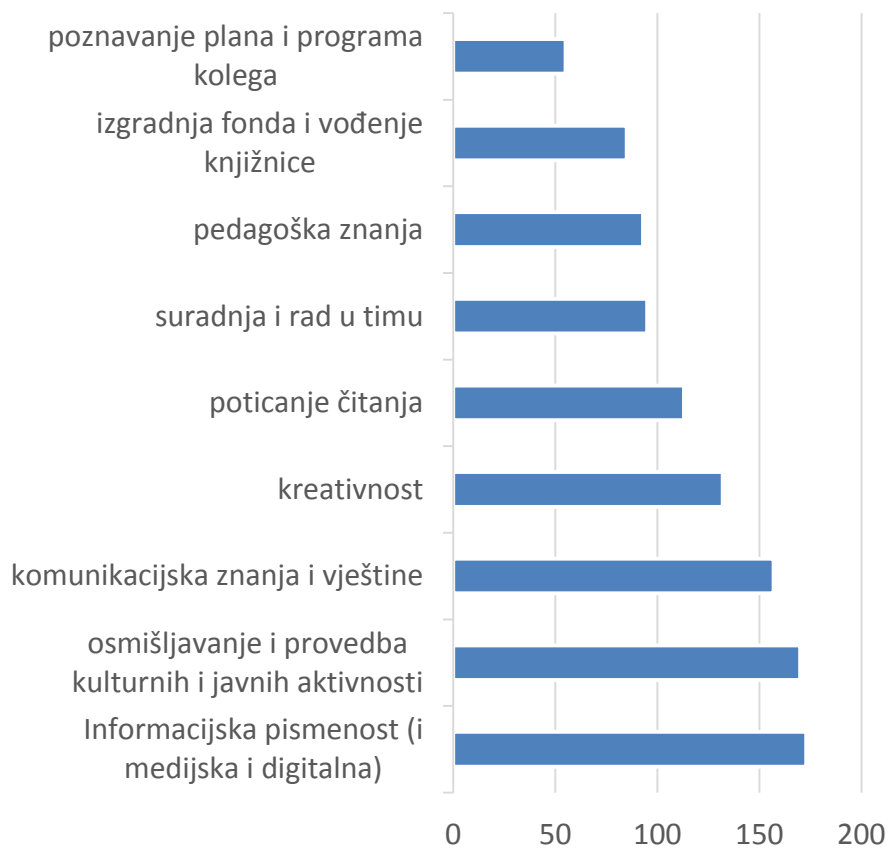
Osim spomenutih, navedite još koji problem vezan uz vidljivost vlastite knjižnice

1. Općenita nezainteresiranost učenika za našim aktivnostima - na događanja uglavnom dolaze na nagovor učitelja.
2. Previše radim "ostale poslove" koje mi nitko ne može definirati koji su to poslovi, tj. najčešće sve tekuće što drugi ne stignu, a onda za programe vezano uz struku ostajem duže, što se naravno ne može platiti kao prekovremeni. Uskladiti i definirati tjedna zaduženja. Pojasniti obim posla za puno radno vrijeme i za pola radnog vremena.
3. Ne znam.
4. S obzirom da KIO za srednje škole još uvijek nije prihvaćen sve ostaje na individualnoj inicijativi knjižničara i nastavnika. Značaj knjižnica je utoliko prepoznatljiviji ukoliko nastavnici potiču istraživački rad kod učenika. S obzirom da je to rijetka praksa u školama knjižnica nije iskorištena u dovoljnoj mjeri, a tako ni vidljiva. Vidljivost knjižnice se ostvaruje isključivo njenim korištenjem.
5. Stav društva u cjelini prema humanističkim vrijednostima i znanosti i percepcija knjižnice kao artefakt prošlosti.
6. Nedostatak vremena za sustavno bavljenje odnosa s roditeljima i ostalim javnostima. Uglavnom se posvećujem učenicima.
7. Neimanje uvida u obim posla.
8. Ne postoji jasan proračun za knjižnicu pa se aktivnosti ne mogu planirati na pravi način niti održavati u željenom opsegu. Samim tim je manja mogućnost za postizanje vidljivosti i dr.

Javnosti šolsko knjižničarske struke

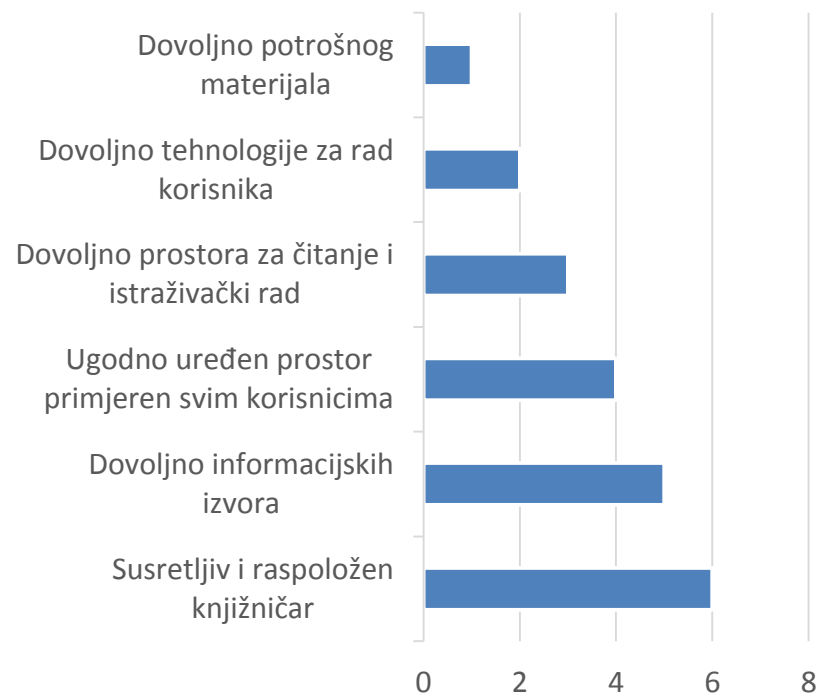

Osobine, znanja i vještne knjižničara korisne za vidljivost struke

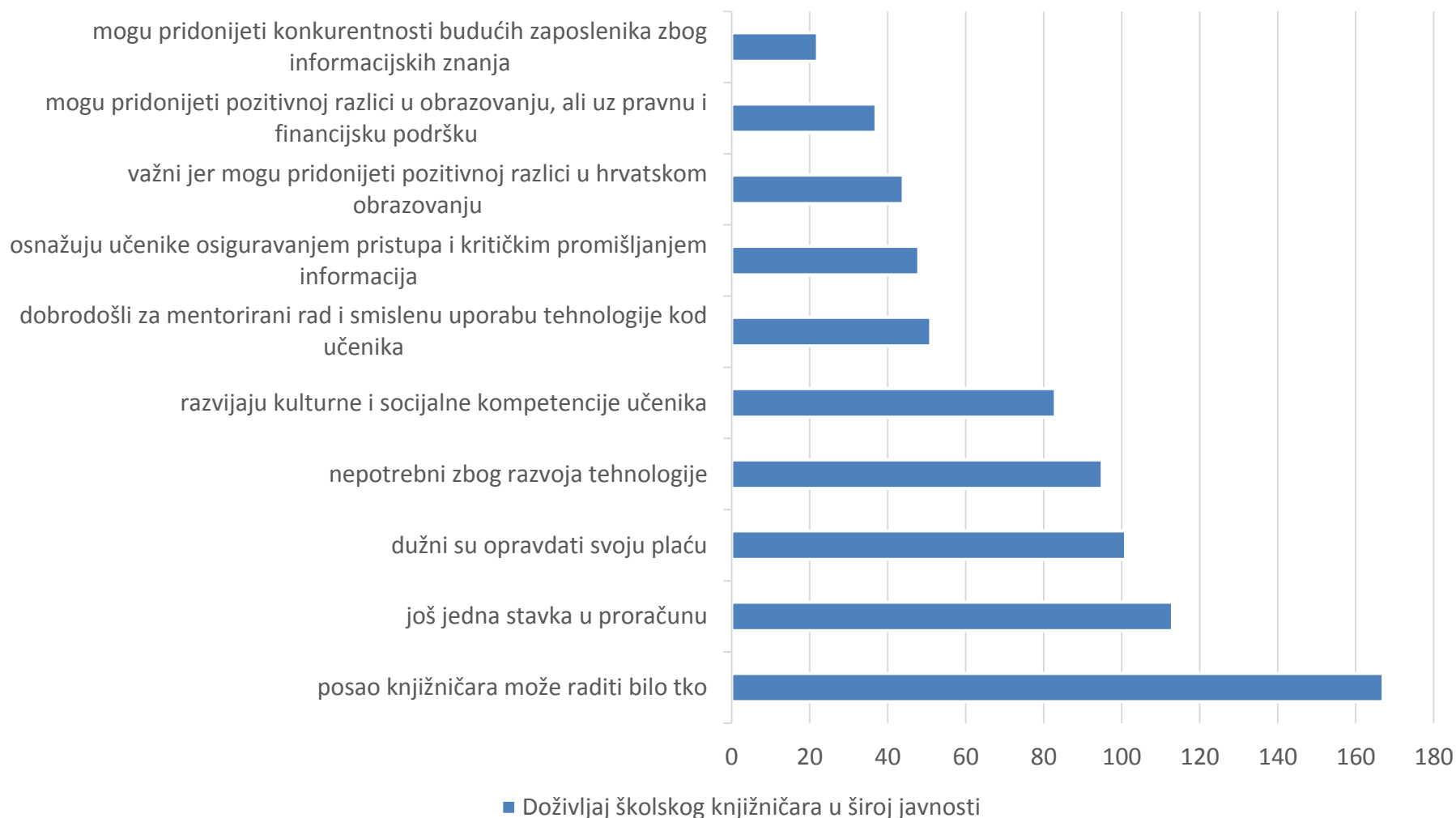
■ Osobine, znanja i vještne knjižničara korisne za vidljivost struke

Uvjeti u knjižnici koji mogu doprinijeti vidljivosti struke

■ Uvjeti u knjižnici koji mogu doprinijeti vidljivosti struke

Doživljaj školskog knjižničara u široj javnosti

Potrebe razvijanja dobrih odnosa školskih knjižničara rangirane po važnosti

dobri odnosi s učenicima

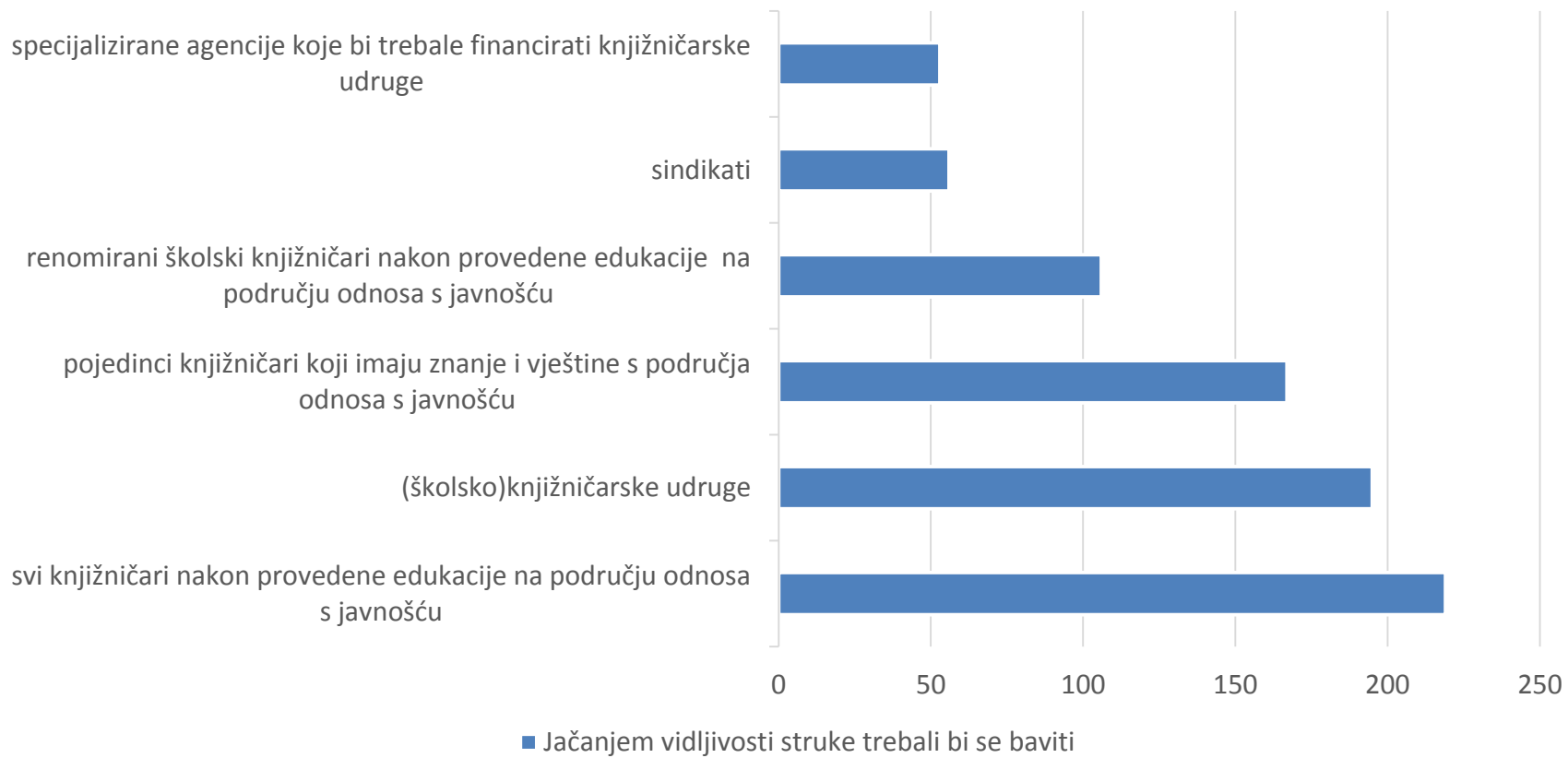
dobri odnosi s medijima

dobro upravljanje internetskim i
stranicama na društvenim
mrežama školskih knjižnica

dobri odnosi s
kolegama

dobri odnosi s
ravnateljem

Jačanjem vidljivosti struke trebali bi se baviti

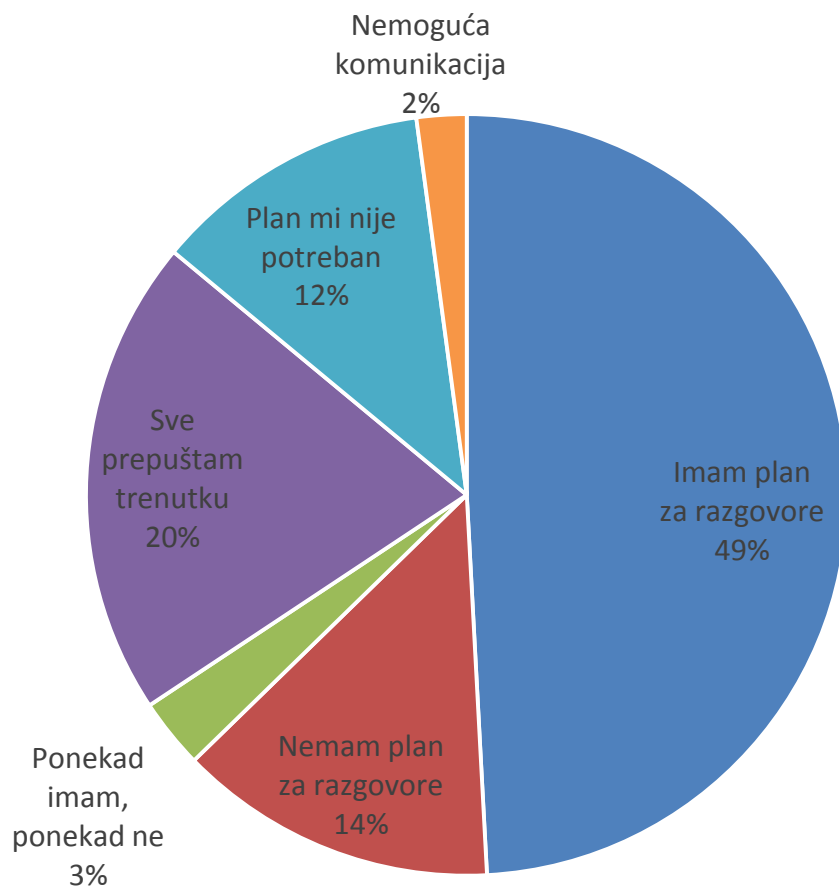

Mogući razlozi nestanka profesije školskog knjižničara

1. Opterećenje državnog proračuna, a mala učinkovitost/uspješnost (smanjen broj knjiga i korisnika). Da gradske knjižnice preuzmu funkciju školskih knjižnica.
2. Novac.
3. Razvoj tehnologije i nespремnost da se mijenjamo i prilagođavamo. Prespori smo!
4. Digitalizacija školstva.
5. Ne mogu ih zamisliti, jer se promjenama sustava mijenja i uloga šk. knjižničara, šk. knjižničar je neizostavan dio odgojno obrazovnog sustava.
6. Nesuradnja predmetnih nastavnika i školskih knjižničara i nekorištenje potencijala i mogućnosti koje knjižnica može i mora svakodnevno pružiti kao podrška učenju učenicima škole. Neuvođenje knjižničnog programa u kurikulum škole u vidu inf. opismenjavanja.
7. Osnivač se sjeti da dodatno može uštedjeti u odgoju i obrazovanju.
8. Nezanjanje o ulozi knjižničara, tj. percepcija knjižničara koja je vezana često samo uz posudbu knjiga iz knjižnice.

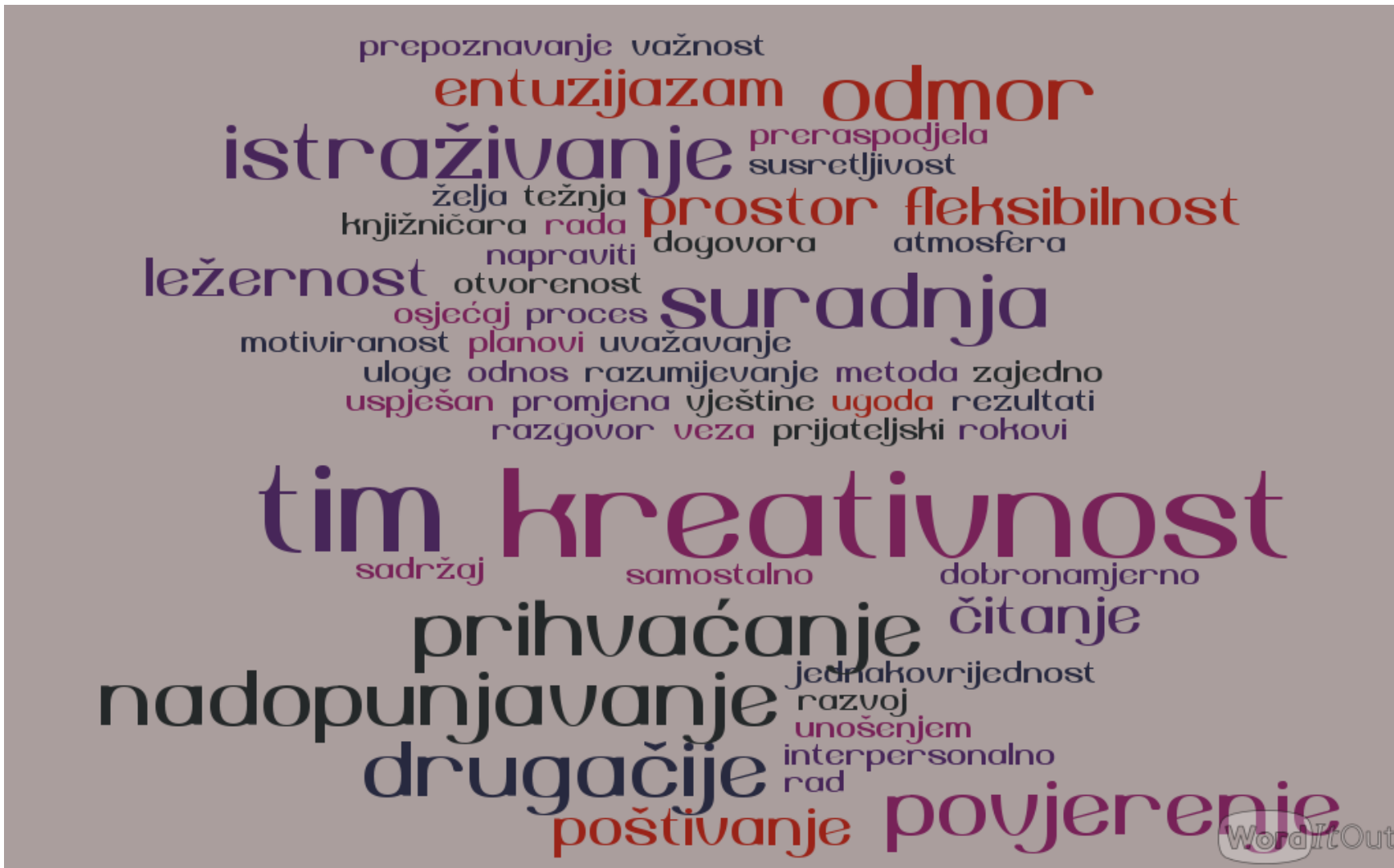

Zagovaranje knjižnice kod ravnatelja

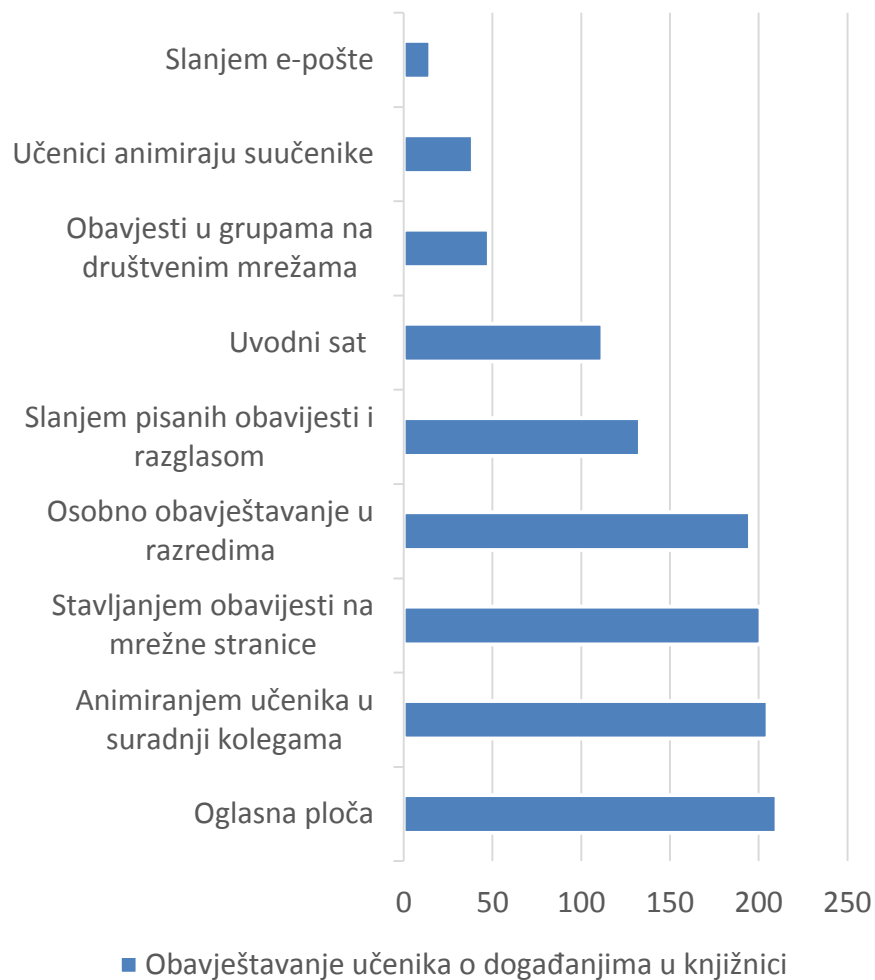

- **Uspješne taktike uz dobar razgovor:** savez s kolegama, savez s učenicima, kompromis, snažnija argumentacija, upornost, „dobrobit škole, učenika, kolega”, ljubaznost, humor, dobre vibracije, usluga za uslugu, ulizivanje, pozitivni rezultati, usporedba s drugim školama, razgovor u knjižnici, umjesto u uredu, namjerno uračunati odbijenicu, statistika, promoviranje škole i knjižnice, odgoda na kratko vrijeme, uz problem ponuditi rješenje, prijedlog aktivnosti čija provedba traži neke uvjete

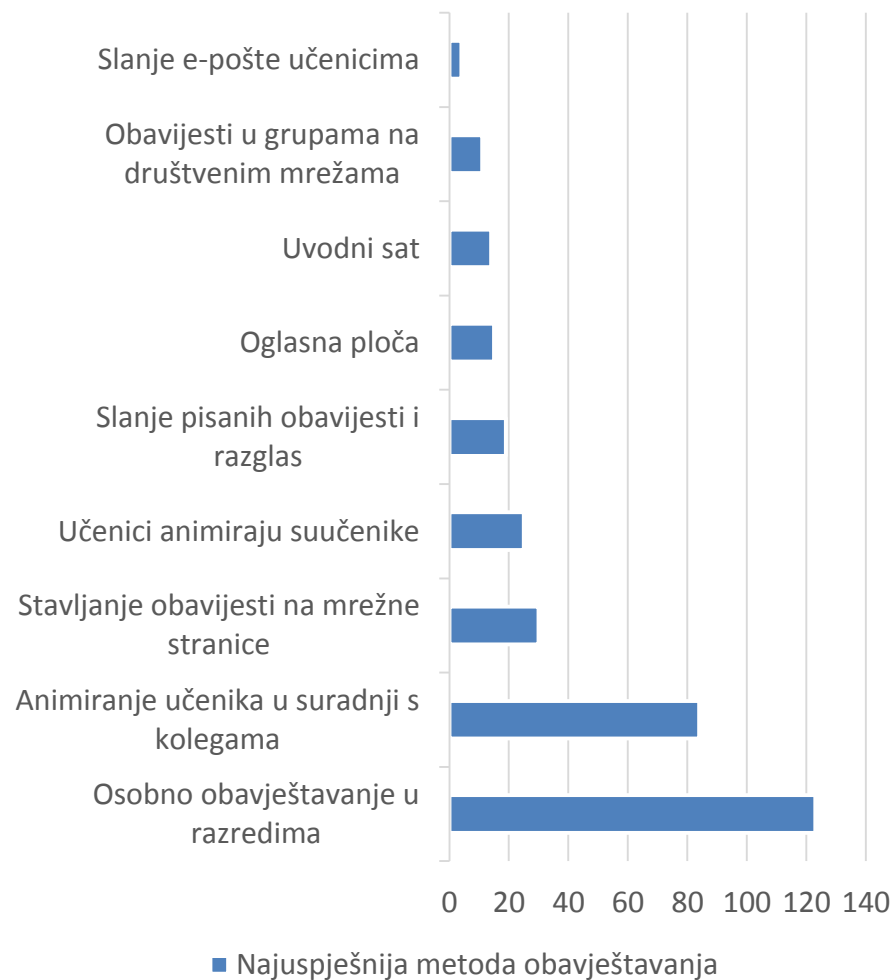
Razlozi zbog kojih je suradnja sa školskim kolegama uspješna

Obavještanje učenika o događanjima u knjižnici

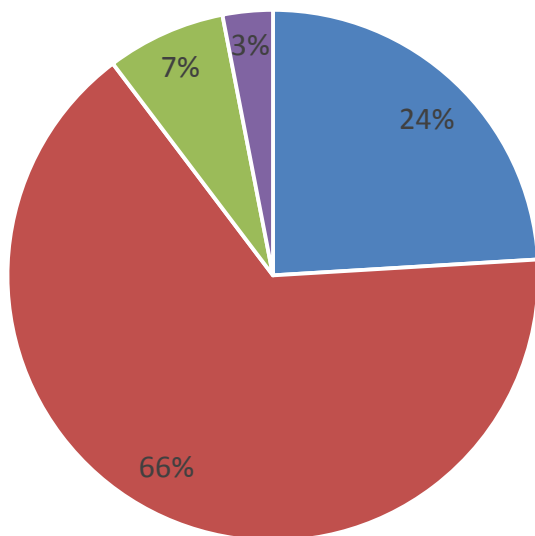

Najuspješnija metoda obavještanja

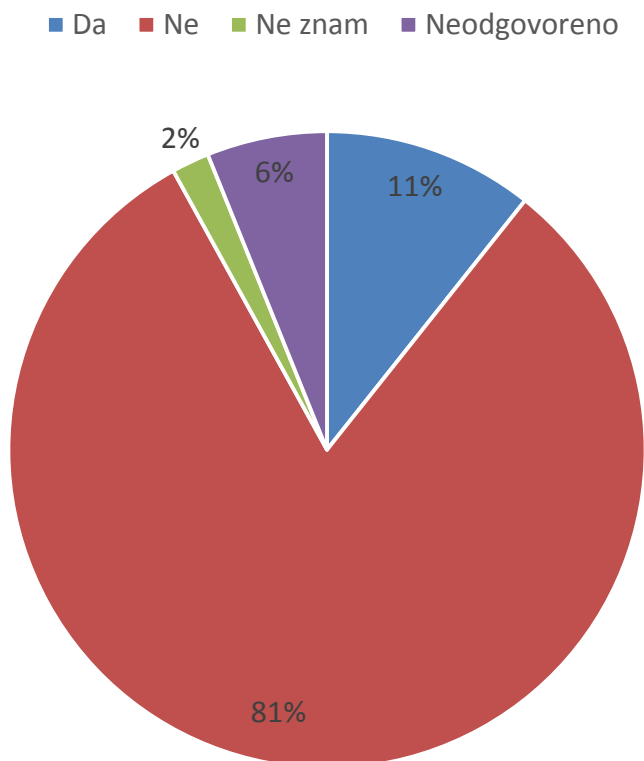
Izrada plana vidljivosti programa rada knjižnice u planu rada knjižnice

■ Da ■ Ne ■ Ostalo ■ Neodgovoreno

- **Zanimljivi odgovori:**
- tome bi me trebalo poučiti
- to je nepotrebna papirologija i oduzimanje vremena od konkretnih provedbi, vidljivost rješavamo u hodu (prije i poslije aktivnosti), ovisno o vrsti aktivnosti.
- plan vidljivosti ne radim, ali informiranje je sastavni dio poslovnih obveza knjižničara za sve aktivnosti koje se tijekom godine odvijaju u školi
- ovo me pitanje potaknulo na zaključak da bih trebala raditi takav plan - i hoću ubuduće
- nemam takav plan, ali u toku rada prilikom neposrednog planiranja aktivnosti radim plan koga sve treba informirati.

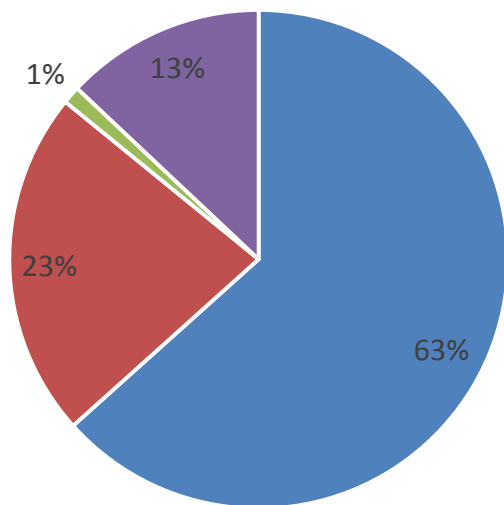
Školski medijski plan

- **Zanimljivi odgovori:**
- ...**tim za promidžbu** u kojem značajno mjesto ima i školska knjižničarka informira...
- Nema. **Nedostaje nam znanja**, a ključnim osobama i razumijevanje važnosti "otvaranja škole" ..
- **Službenik za informiranje i osoba za suradnju s medijima je knjižničar.**
- Knjižničar **je dužan** redovito izvještavati lokalne medije
- osoba **zadužena** za odnose s medijima – knjižničar
- ...knjižničarka **je ovlaštena** davati i dijeliti informacije.

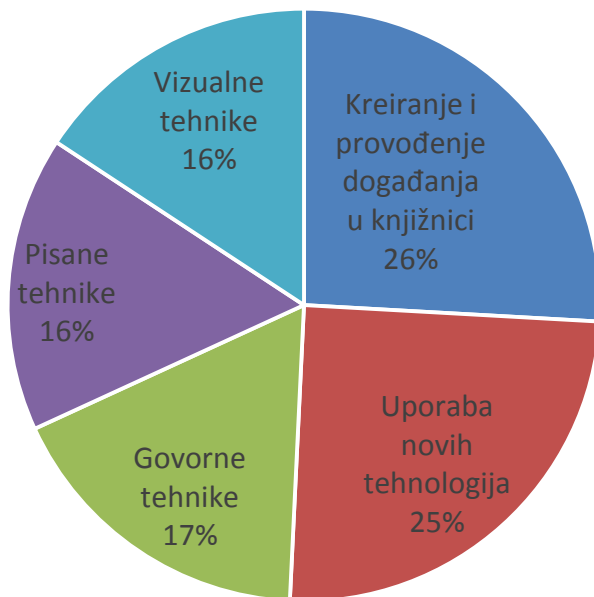
Neslužbena pravila o obavještavanju

■ Da ■ Ne ■ Ne znam ■ Neodgovoreno

- **Zanimljivi odgovori:**
- Da, **web tim** ima zadatke.
- Svatko se za svoju aktivnost mora pobrinuti da bude objavljena ili na stranicama škole ili u lokalnim novinama i slično.
- Postoje upute o pisanju vijesti za službenu stranicu škole koju prije objave uređuje tim (informatičar, ravnatelj, knjižničar). Za objave na ostalim medijima (novine, društvene mreže) odgovoran je autor vijesti.
- Kako te poslove obavljam ja - vodim se načelima transparentnosti i etičnosti, jednakoj zastupljenosti svih kolega, pravovremenošću, točnošću podataka, prihvatljivim jezičnim oblicima i sl.
- Postoji osoba zadužena za odnose s medijima - knjižničar; voditelji projekta imaju zadatak obavijestiti i organizirati sve sudionike.
- O većim aktivnostima ravnatelju se šalju promidžbeni materijali tri do pet dana ranije te ih on prosljeđuje (lokalnim) medijima...

Najkorisnije tehnike pri planskom radu na vidljivosti knjižnice

Najkorisniji alati pri planskom radu na vidljivosti struke

■ Najkorisniji alati pri planskom radu na vidljivosti struke

Školski knjižničari

nisu zadovoljni vidljivošću struke jer prepoznaju razloge i posljedice njene nedovoljne vidljivosti

koriste tehnike i alate OsJ u svom radu uglavnom reaktivno, tj. neplanski

djelomično su upoznati s mogućnostima OsJ, u pitanjima otvorenog tipa spominjali su potrebu edukacije na tom području i za sebe i za školu

često su zaduženi za odnose s medijima i upravljanje web sadržajima škole

istraživanje im je poslužilo i za promišljanje rada a aspekta OsJ

What librarians & Google are for...

- **Librarians are there:**
- To help, aid, assist. To teach, collate, enthuse. To catalogue, index, arrange, organise. To find, discover, promote, display. To interest, intrigue, amuse and amaze. To instill wonder. To help children, adults, old people, the underprivileged, the rich, the poor, those with voices and those without. To protect resources, to archive them, to store them, to save them for the future. To provide differing viewpoints, to engender thought, conversation, research, fun. To provide the best answer possible, to match the answer to the enquirer, to provide just enough information without overwhelming the user, but enough to always help. To better a local community, a company, a school, a college, an organisation, a country, the world.
- **Google is there:**
- To make money.
- [Phil Bradley's weblog](#)

Za kraj

Za podizanje razine vidljivosti struke, a time i uvjeta za uspješniji rad i opstanak profesije u vrijeme brzih promjena i tehnološkog napretka potrebno je **strateški upravljati** tom vidljivošću.

Analiza stanja iz knjižničarske perspektive dobar je **početak**.

Hvala na pažnji!